

62. ԴԱՆԳԱՆԱԿ

Կեր, չըկեր, մարթըմ կեր, ուր կընիկ, ուր էշ:

Ատ մարթ շատ աղքատ էր, համեն օր կը յեր, փետ կը բերեր կը ծախեր, ատով կապրեն: Օրըմ էլ ինչ գնաց փետե, ուր էշ կապից կուծըմ, ինք զանազան, չուր իրը, տեսավ էշ չըկա հատե, մընակ կուըրթինքնը մնացիր:

Ան էլ ռըկու ըզկացին առից, ըզկուծ տը ճըղեր:

Կուծ էսաց. - Ան ի՞նչ տ'անիս:

Էսաց. - Ըզքի ռըկու տը ճըղճըղիմ, տու իմ էշ կերար:

Ան էլ կըսը. - Տու ծի մը՝ ճըղը, իմ տակ փո՛ւրը, կանաչ վարուցըմ, մաշկըմ տը գա տուս: Ընչ ատ շըվ զանիս վար ատ մաշկին, ընչ մըրազ անիս, տը կատարվը:

Փետ փուրուղ մարթ հատը փըշու՛մ փուրից, աղորթ, ուր վարուցըմ, մաշկըմ էլավ տուս:

Փետ կըտրող մարթ էսաց. - Նա ինչ կը, ուր իս մըրազ անիմ, տը կատարվը:

Կուծ էսաց. - Խա՛, ինչ մըրազ անիս, տը կատարվը:

Ան էլ էսաց. - Մըկա փըշու՛մ խաց-պանիր էլներ ըստա, իս ուտեր:

Հանկախ հինը ընչ վարուց էզար վար մաշկին, մաշկ փըռվավ, խաց-պանիր տըրվավ վերա:

Փետ կըտրողըմ էլ էլավ, իրը տուս:

Փելըմ մնաց, օրըմ փետ կըտրող էսաց. - Իս մի գեղը ռես, գըզիր, տերտեր, իշխանքտիր, հըմեն տը կանչիմ պատիվ:

Կընիկ էսաց. - Տա հըխկը կանիմ, տանտնը կաց: Մենք խեղճ ենք:

Էսաց. - Չէ՛, Զրիստոս, տը կանչիմ:

Գընաց գեղը իշխանքտիր, ռես, տերտեր, գըզիր, մեկէլ, մեկէլ կանչից ուրինց տուն դավանքը: Անունց հիրճիվ մըրազ արավ, սեղան բացվավ, հըմեն թաղլիթ աղեկ-աղեկ կերանկուլքիր շարվավ վերա:

Գըզիր գընաց, թագավորին էսաց. - Թագավոր՝ ապրած կենաս, նա ֆըլան մարթուն ըսկընա բա՛մ կա:

Թագավորն էլ կանչից ըզփետ կըտրող, տարավ ըզշըվ, ըզմաշկ մոտեն խըլից, հորոդկից տուն: Փետ կըտրող էլ առից կացին, գընաց թախ կուճ:

Կացին ընչ տարավ թիվ, կուճ էսաց. - Ան ի՞նչ տ'անիս:

Էսաց. - Խա՛, վուըլա՛, տու իմ էշ կերար, իս քի տը ճըղ-ճըղիմ:

Էսաց. - Ձի մը՝ ճըղճըղը, իմ տակ փո՛ւրը, դիկըմ տը կընտը-նիս, ա՛ռ, տա՛ր:

Ան էլ առից կացին, փուրից, փուրից, դիկըմ էլավ տուս:

Կուճ էսաց. - Քանը քըշո անիս, ան ուըսկը տը ծըռտը:

Ան էլ խա՛ ճամխին հա՛ քըշո արավ, հա՛ ան ծըռտից, չուր խասավ տուն:

Օրըմ փետ կըտրող ընչ տ'երթեր շուկեն, էսաց. - Իմ դըկուն քըշո չանիս:

Ան էլ ռըկու արավ քըշո, ընչ արավ քըշո, տեսավ ուըսկի՛մ ծըռտից: Դոր չուր հիրիկուն ան արավ քըշո, ան ուըսկը ծըռտից:

Հիրիկուն մարթ իրը տուն, էսաց. - Իմ դըկուն չը՞ս ըսիր քըշո:

Էսաց. - Չէ՛:

Դայիմ կիյնին հիտիվ քըշո կանին, ան կը ծըռտը: Դիկ ինչ կերթա վա՛ր խալկը աղուճին, քըշո-քըշո կանին, ուըսկը կը ծըռտը:

Բըռըմ օր վերա կընցընը, թագավոր կիմանա՝ ըզփետ կըտրող կը կանչը, կը տանը, ան էլ կը խըլը, ըզան կը հորոդկը ուր տուն:

Փետ կըտրողըն էլ կառնը ուր կացին, կը յա թախ խեղճ կուճ: Կացին կը տանը թիվ տը գանը:

Կուճ կըսը. - Ան ի՞նչ տ'անիս:

Կըսը. - Ապա տու իմ էշ կերար, քյի տը ճըղճըղիմ:

Կուճ կըսը. - Ձի մը՝ ճըղճըղը, իմ տակ փո՛ւրը, դանգանակըմ տ'իլնը տուս, տու վի ուզիս, ան զանը, սա՞ դանգանակ, ծերըմ գետին, մեկ մանչ գըլխուն:

Մարթը չը ավտա:

Կուճ կըսը. - Կուզիս՝ հանաջ քյի սա:

Մարթ կըսը. - Ծերըմ գետին, մեկ մանչ գըլխուն:

Դանգանակը ծերըմ կը տեպնա գետին, մեկ մա ուր գըլխուն:

Նուր կուճ կըսը. - Սա՞ մա իմ գըլխուն չէ:

Մարթ կըսը. - Ըզի՛մ չէ, ըզի՛մ չէ:

Ալ չըզանը:

Կուճ անու կըսը. - Կընա՛ թագավորը հօղը տակ, սա՞ ծերըմ գետին, մեկ մանչ գըլխուն, չըխո դանգանակ տը զանը, չուր մեռնը թագավոր:

Ան էլ կերթա թագավորը հօղը տակ, կըսը. - Ծերըմ գետին, մեկ մանչ գըլխուն: Դանգանակ անցկում կը զանը, չուր թագավոր կը մեռնը:

Նուր անու դիկ, անու շըվ, մաշկ կը խասնը անու, կը տան կըսին. - Անու մեղքից էր՝ թագավոր մեռավ:

Փետ կըտրող, ուր կընիկ կը զանգընանան, կուտեն, կը խմեն, ծի, քյի զատ չըն իտա:

Անունք խասան ուրենց մըրագին, տու էլ՝ քուն:

